

Folkbåtsnytt

NYHETSREV FRÅN SVENSKA FOLKBÅTSFÖRBUNDET, SFF • NO 3/NOV 2005

MARIAH'S EYES PHOTOGRAPHY

HÖSTNUMMER

ORDFÖRANDESPALTEN

FOLKAN HAR MYCKET ATT ERBJUDA.

Golfvägen håller nu på att sjunka undan. Många golfbanor har stora problem med vikande intresse och därmed följande ekonomiska problem. Det är tråkigt, för golf verkar vara en sund och trevlig sysselsättning. Men människan är ju ett flockdjur, och sådana här massrörelser som golfvägen brukar hålla i sig ett par decennier, sedan blir det någon annan sysselsättning som blir mode. Segling hade ju en sådan våg på 1970-talet då plastbåtarna kom, och man kunde skaffa båt nästan gratis genom att låna pengar med sitt hus som säkerhet.

Kanske en del gamla seglare åter känner suget ut mot dom blå fjärdarna och buktande seglen? Vad har då folkbåten att erbjuda? Folkbåten är ju en gammal konstruktion, men jag tycker ändå att den har mycket att erbjuda, både som dagtursbåt eller kortare turseglingar, och som kappseglingsbåt.

Folkbåten är utan tvekan en av de bästa båtkonstruktioner som sett dagens ljus, med ca 7000 båtar byggda efter samma skrovritningar (inklusive varianterna IF-båt, Marieholms26 m fl). En robust välsjögare som tål tuffa tag och grundstötningar.

En av nordeuropas aktivaste kappseglingsskolor. Det är lätt att kappsegla folkbåt. Minimala gästproblem – en måttligt seglingskunskapig kompis eller familjemedlem räcker. Hur gör dom som ska ha tag i 3 gästar för varje kappsegling egentligen???

Personligen tycker jag nog också att det är viktigt att ha en klassiskt vacker båt med en intressant historia, men det kan ju vara mer subjektivt, styrd av sina emotioner

som man är när det gäller folkbåten. Att vi har kul är också viktigt, för det har vi väl.

Vad finns annars att skriva om? Nyutgåvan av Folkbåtsboken blir sannolikt nästa år – det hela har blivit lite fördröjt p g a att Nordstedts tagit över Nautiska Magasinet.

Kappseglingssmässigt så har aktiviteten varit god, framför allt i Stockholmsregionen där Folkbåten var näst största klass på Lidingö Runt (22 båtar), och största klass på KSSS' Sandhamnsvecka (SM med 31 båtar). Det vore kul om den goda aktiviteten i Stockholm kunde smitta av sig på resten av landet – vi ska jobba på det. Både SM och Guldpokalen blev ganska blåsiga tillställningar – friskvinds-specialisterna hade goda dagar.

Tyvärr hänger vi inte med danskar och tyskar då det friskar i på havsbanor. Man kan bara beundra deras båt fart och båt kontroll under sådana förhållanden.

Beträffande Classic Folkbåts-satsningen – se separat artikel.

Årsmötet i Folkbåtsförbundet var tveksamt till VM i Folkbåt. Beträffande Seglarförbundets föreslagna införande av en Tävlingslicens för alla kappseglare så var mötet fortsatt klart negativt. Seglarförbundets vilja är säkert god, och fördelar finns, men jag hoppas verkligen vi slipper framtida krångel med tävlingslicenser.

Täck båten ordentligt och ha en skön vinter.

ANDERS OLSEN

Redaktörer för detta nummer av Folkbåtsnytt är: Per Hörberg • Göran Svensson • Hans Melcherson
Nummer 1/2006 kommer i mitten av mars. DEADLINE ÄR DEN 15 FEBRUARI. Välkommen med ditt bidrag.

H A L M S T A D

Halmstadflottiljen är Förbundets yngsta flottilj men trots vår späda ålder har vi hunnit med en hel del. Vi har arrangerat såväl SM, som Lag - SM samt även en Guldpokal år 2001. Under slutet av 1990-talet växte flottiljen varje år med nyförvärv och tävlingsintresset var mycket intensivt. Halmstadbåtar deltog vid alla större tävlingar i Sverige, Danmark och Tyskland. Några stycken var även över i San Francisco och visade framfötterna.

När Halmstad Segelsällskap arrangerade Guldpokalen 2001, 54 deltagare, kunde den lokala flottiljen ställa upp med drygt 10 egna båtar, vilket naturligtvis var en förutsättning för att få möjlighet att arrangera tävlingarna på en så "udda" geografisk plats. Tävlingarna var gynnade av nästan för fint väder men genomfördes på ett i alla stycken lyckosamt sätt.

För Halmstadflottiljen innebar Guldpokalen inte bara "ära och berömmelse" det innebar nästan också dess slut. Det tog bara en säsong eller två och då hade större delen av folkbåtarna försvunnit, nästan alla hade sålt. Vi är några

stycken som är kvar men naturligtvis har kappseglandet blivit helt annorlunda, tråkigare, när det endast finns en eller två folkbåtar på linjen.

Vi är nog många, inte bara i Halmstad, som funderar lite över fenomenet, ett intensivt folkbåtsintresse som flammnar upp och dör. Jag vill tro att det är ett mönster som upprepat sig lite varstans i landet. Det hade varit intressant om ni läsare ville delge oss era eventuella erfarenheter och synpunkter gärna genom ett inlägg i Folkbåtsnytt.

Är det möjligen så att folkbåten kräver för mycket av sina seglare? Det är inte lätt att nå de framgångar på tävlingsbanan som man önskar. Visst kräver folkbåten av nästan alla att man måste tåla att få stryk, kanske till och med utmanas och inspireras av det. Är det "enkla" att segla LYS tävlingar där möjligheterna till bortförklaring kanske är fler och lättare att finna än när du seglar scratch?

Dock finns det förebilder och ljuspunkter även i vår flottilj, jag vill påstå att vi nog har en av Sveriges mest entusiastiska och ivriga

folkbåtsseglare i Ulf Bengtsson som seglar SWE 1254. Efter att bemödat sig med att ta E-körkort och införskaffat både trailer och lämplig dragbil (8 cylindrar), åker Uffe runt och letar kompetent motstånd. Detta motstånd finner han både i Danmark och Tyskland, bättre "sparring" kan man nog inte önska sig. Bara för att nämna några av säsongens tävlingar; Sönderjysk Open, Jägerpris Folkbåtscup, Kastrups onsdagsseglingar, Kieler Woche. Många av läsarna har i år också mött Uffe både under SM och Guldpokalen. Säsongen avslutades i Göteborg den 9/10 oktober med DM. Framgångarna har heller inte låtit vänta på sig, nu i höstas "spikade" Uffe de danska folkbåtarnas säsong avslutning i Öresund vilket innebar vinst i Jameson Cup över namnkunniga danska seglare.

Vi önskar Uffe och alla andra folkbåtsseglare en bra vinter och en ännu bättre sommar 2006.

Halmstad Folkbåtflottilj
SVANTE SVENSSON
SWE 1307

FLOTTILJENS MEST AKTIVA
FOLKBÅTSSEGLARE ULF BENGTSSON

LASSE KÖHLER VANN STOCKHOLMSSERIEN

Efter flera år med gamla kända namn i toppen av Stockholmsserien har det nu hänt. Lasse Köhler, som köpte sin folkbåt i våras, gick direkt upp och vann Stockholmsserien. Besättning har mestadels varit sambon Yvonne och brorsan Ronny. Grattis Lasse, Yvonne och Ronny. Kul att det rörs om lite i kappseglingsgänget. Lasse med besättning har tidigare seglat en del i lånade folkbåtar, men det behövdes tydligen en egen båt för att nå ända upp i toppen. Lasse är ju känd som en av Stockholms skickligaste bankappseglare med ett flertal SM-vinster i Safir och M 22.

Även övriga nykomlingar på kappseglingsbanan har hängt med bra, kanske särskilt Claes Boije, tidigare stjärna i OK-klassen. En hårsman mera fart så är också han uppe i absoluta toppen. Man brukar ju säga att det tar några år att lära sig att få fart på en folka – kanske är det så. Vi vill nog också påstå att Folkbåtsklassen är en ganska kompetent kappseglingssklass för närvarande på ostkusten. Åtminstone vid segling på plattvatten. I havssjö hänger vi fortfarande inte med danskar och tyskar. Kanske Lasse Köhler m fl kan hjälpa oss att sätta danskar och tyskar på plats i framtiden?

Det har även för övrigt varit ett mycket aktivt kappseglingssår, se separata artiklar. Det var kul att vi fick till en landskamp mot Finland

– detta utbyte med vårt grannland är en krydda för oss på Ostkusten. Denna gång vann Sverige genom att vinna dom 2 första seglingarna. Det kändes lite maffigt när svenska laget tog emot Sven Saléns stiligaste pokal från KSSS' ordförande Marcus Wallenberg på stora bryggan i Sandhamn. Annars är det ju framför allt kamratskapet och den mycket lyckade regattafesten man minns. En orkester bestående av klarinett, dragspel, gitarr, och 3 munspel poppade plötsligt upp från ingenstans och spelade så det stod härliga till. Framför allt minns man de finska blueserna. Vi är nu inbjudna till Hangö 2007 på ny landskamp och hangöregatta.

SM och vårt deltagande i guld-pokalen behandlas i andra artiklar i tidningen. Det är bara att konstatera att vi seglar sämre än danskar och tyskar i havssjö. Det verkar svårt att ändra på, dom har ju fått havssjö innött i sina kroppar och båtar sedan barnsben, medan vi nästan alltid seglar på plattvatten.

Spännande var ju att se resultatet av Classic Folkbåts-satsningen. Se separat artikel. Styrelsen har diskuterat det hela, och det lutar åt att vi fortsätter satsningen nästa år, med undantag av de arrangemang som inte mötte något gensvar alls. På OFKs årsmöte (25/11 – se separat kallelse) blir det prisutdelning och bildvisning från Classicevenemangen.

Vinterprogram för OFK:

Fredag 25 nov, kl 18.15

Årsmöte på gamla hurtigruttbåten Rygerfjord, Söder Mälarstrand. Se separat kallelse. Pytt i panna, bildvisning, prisutdelningar.

Söndag 4. dec, kl 14.00.

Träbåtsträff på Stolp-Ekeby träbåtsrenovering. Se separat kallelse. Vi tittar på de renoveringar som pågår, bl a folkbåt nr 2, Jo-jo. Kaffe.

KLUBBKVÄLLAR:

Detta är en nysatsning.

FÖRSTA TISDAGEN

VARJE MÅNAD 19.00 träffas vi på Scandic Sjöfartshotellet, Katarinavägen 26 (nära Slussen). Start tisdag 3. januari 2006. Trevlig marin miljö, och inte för dyrt. Ingen anmälan – bara att komma. Du tar en öl och kanske någon maträtt och vi snackar lite segling, eller vad som faller oss in, i vintermörkret.

Mars -06.

Vi siktar på att ställa ut Olivia (F SWE 1323 – Lars-Gunnar Lindberg) på båtmässan Allt för sjön.

April/maj -06.

Genomgång av kappseglingsreglerna, följt av några träningskvällar på vattnet.

Täck ordentligt och ha en skön vinter.

Styrelsen OFK.

Kassören har ordet.

Årsavgiften 2005/2006.

Nu är det snart vinter igen, båtarna är på land och det är återigen dags för den årliga medlemsavgiften. Bifogat finner Du ett inbetalningskort avseende årsavgiften 2005/2006. Avgiften är oförändrat 150:- varav 30:- går vidare till din flottilj. Vi ber dig fylla i uppgifterna på inbetalningskortet, framför allt ditt namn och din adress och båtnummer, så att jag kan hitta dig i registret.. Om Du betalar via internet kan du även e-posta uppgifter som det inte finns plats för.

Pris för "Insats för Folkbåtens främjande"

Styrelsen i Skånes Folkbåtsflottilj uppmanar härmed sina medlemmar att nominera personer som de anser lämpliga för att motta priset "Insats för Folkbåtens främjande 2005". Syftet med priset är att uppmärksamma personer som på något vis utmärkt sig genom ett engagemang för Folkbåten; stort som smått. Insatsen kan vara allt ifrån en tapper seglats, till en hjältemodig renovering, eller ett trevligt arrangemang. Tänk till och var kreativa! Alla nomineringar beaktas, så länge en motivering bifogas!

Följande enkla regler gäller:

- Priset gäller endast Skånes Folkbåtsflottilj
- Nomineringar inklusive motivering skickas till ordförande Gunnar Lindqvist* senast 3 dagar innan årsmötet.
- För att nominera eller nomineras måste man vara medlem i Förbundet.
- Styrelsen bedömer nomineringarnas giltighet och presenterar dem på årsmötet.
- På årsmötet sker sedan en omröstning och majoritetsbeslut gäller.
- Endast de medlemmar som är närvarande på mötet får rösta.
- Man får inte rösta på sig själv.

Adresser till Gunnar:

Email:
gunnar.lindqvist@tetrapak.com

Post:
Gunnar Lindqvist
Karl Smeds gränd 2,
239 35 SKANÖR

Guldpokalen 2005 i Malmö

Nu när sommaren är över, och båtarna uppe på land kan vi blicka tillbaka på den gångna säsongen. Här i Skåne har sommaren varit händelserik med evenemang som Guldpokalen och Americas Cup. Americas cup har vi Folkbåtsseglare inte lyckats påverka så mycket, bortsett från att man har haft tillfälle att avnjuta detta otroliga evenemang som åskådare. Tyvärr lyckades vi Skåneseglare inte påverka resultatet av Guldpokalen heller, utan släppte ifrån oss tätplatserna till våra danska vänner.

Guldpokalen arrangerades av Malmö Segelsällskap, ett mycket väl utformat arrangemang ansåg nog de flesta av oss seglare. Väl fungerande banor, kvalificerade domare, en gedigen back up organisation, trevliga sociala arrangemang, etc etc. Det märks att MSS med Krister Ahlqvist som kappseglingssledare innehar erfarenhet av större kappseglingar.

Vädergudarna bjöd på tidvis lite friskare vindar, här visade det sig att de danska besättningarna hade en större rutin, och i vissa fall också större vikt. För mig personligen blev årets tankeställare; vad viktigt det är att hålla båten upprätt. Inte heller våra duktiga seglarvänner från Ostkusten lyckades hålla danskarna stängna. Bäst gick det för Lars Gunnar Lindberg, som bäste svensk på 8-e plats. Den av Per Hoymark med besättning erövrade förstaplatsen var emellertid välförtjänt. Vad sägs om

fyra spikar på raken. DEN 826 behövde inte segla den sista seglingen på lördagen. Vinsten var ett faktum redan fredag kväll.

Dock kämpade vi andra på tappert; 10 anmälda båtar från regionen, vilket var 30% av startfältet. Efter målgång och "molebajer" var det bara att ladda för kvällens aktiviteter. Varje kväll bjöd Malmö Segelsällskap på någon ny begivenhet i Regattatältet.

Vi i Skåneflottiljen (och alla andra folkbåtsseglare), tackar Malmö Segelsällskap för ett mycket väl genomfört arrangemang, samt även alla deltagare i många fall långväga seglare, som tog sig ner till Sydkusten och kämpade i Sundets krabba sjö. Som jag framhållit tidigare; seglingen är en del av regattan; en annan del, för mig minst lika viktig är att träffa gamla kompisar, som man träffar kanske en gång per år, utbyta erfarenheter, samt skaffa sig nya kontakter.

Nu gäller det bara att slicka såren, trimma båten ytterligare, framför allt träna! för att ge konkurrenterna en svårare nöt att knäcka ett annat år.

Vi ses kommande somrar, på och utanför kappseglingssanorna

För Skåneflottiljen:
GUNNAR LINDQVIST

Övrig verksamhet

Under våren hölls ett par informationsmöten inför Guldpokalen. Det andra mötet kryddades med lite uppfräschning av de nya kappseglingsreglerna under Krister Ahlqvists försorg.

Ett par Folkbåtsbesättningar deltog i Träbåtsfestivalen på Flakfort, trotsande de hårda vindar som rådde under den helgen.

Familjekappseglingen Hakkeböf Race blev tyvärr inställd även i år.

SKÅNEFLOTTILJEN

Classic Folkbåt

CLASSIC FOLKBÅT – hur gick det?

Så är det dags att summera CLASSIC FOLKBÅT-satsningen och fundera över hur vi ska gå vidare. Generellt sett tycker jag man kan skönja en god entusiasm för att jobba och underhålla äldre träbåtar, medan intresset för träffar på sjön och eskaderseglingar fick ett svalare mottagande. Här nedan en kort berättelse om CLASSIC FOLKBÅTS-året 2005 på ostkusten, som undertecknad hållit i:

Träbåtsträffen i februari på Skeppsholmens båtbyggarskola samlade 35 deltagare. Per Werme-lin och Hans Rosten Gustavsson delade med sig av sina erfarenheter.

Den fina Williamsbåten Huldass Karin (SWE 777) i entrén till båtmässan Allt för Sjön väckte berättigad uppmärksamhet. Vilken Pärla!

Så började seglingssäsongen, och Lidingö Runt samlade 6 Classic-folkbåtar, ett hyfsat intresse. Classic-klassen vanns av Uffe Norberg/Olle Sundelin. Träffen kvällen innan på Vikingarnas varv blev lite improviserad med en blandning av kappseglare och Classic-seglare. Gav mersmak i denna informella form - många är ju nere och fixar med sin båt ändå denna kväll.

Invigningen av Stolp-Ekeby Träbåtsrenovering samlade 52 deltagare – över förväntan. Det verkar också som om hallen blir fullbokad i vinter med renoverare – kul. 5 folkor, en 5.5.a, två trämotorbåtar inbokade i skrivande stund.

Renoveringskursen under en sommarvecka på Stensunds Folkhögskola samlade 6 elever, varav undertecknad var en. Jag vill varmt rekommendera denna kurs om den arrangeras nästa år. Lärorikt, trivsamt, god mat – en höjdarvecka. 6 deltagare är ganska lagom på denna kurs om alla ska få något vettigt att göra.

Eskaderseglingen Västervik – Saltsjöbaden hade 0 (noll) anmälda, lite trist. Sannolikt inget att satsa på i fortsättningen alltså.

Träbåtsfestivalen i Saltsjöbaden blev ett magnifikt jippo med ca 170 fina träbåtar från hela nordeuropa. Arrangörerna hade verkligen bjudit till med orkestrar, uppvisningar och andra arrangemang. Gynnade av det fantastiska vädret kan bara ett betyg utdelas: detta var absolut toppen. Men bara 3 folkor – synd att så många missade denna upplevelse. Blir det ett liknande arrangemang i framtiden tycker jag ändå att vi ska hänga på.

På Folkbåts-SM kom 3 Classic-folkor. Förväntat tycker jag – kanske tveksamt att ha Classic-klass på SM? Vi får se i framtiden. Vann gjorde Curt Gelin i Antigua.

Två Classic-folkor kom till träffen med en distanskappsegling

på SS Brunnsvikens klubbholme Getfoten. Vädret var fint och kräftorna goda – hade varit trevligt med fler Classic-båtar kan man tycka. Distansseglingen vanns av Percy Andersson.

Pärmen med Tips och Idéer för Träfolkbåtsunderhåll har nu sålts i 50 ex – ett gott gensvar. Tack redaktör Olle Lundgren – Du har gjort ett mycket bra jobb. Pärmen rekommenderas varmt till alla som har träfolka.

Ja som sagt – lite blandat gensvar. Styrelsen ska nu fundera på det hela. Kom gärna med idéer och synpunkter inför nästa år.

ANDERS O
a_olsen@swipnet.se

Classic Folkbåt Samlade tips och idéer

Ett stort behov av tips och idéer fanns tydligt bland medlemmarna, eftersom vi redan har sålt 50 exemplar sedan pärmen introducerades i början på juni.

Vi samlade ihop och sammanställde ett antal artiklar om underhåll och reparationer av träfolkbåtar. Ett måste för alla nyblivna folkbåtsägare, men också en användbar

dokumentsamling för gamla erfarna folkbåtsrävar. Hur man fixar sitt slitna däck och vad man skall göra åt dåliga röstjärn är bara några av de cirka 20 artiklarna. Med tiden hoppas vi att det skall bli många fler genom att fånga upp goda idéer och genomförda projekt hos medlemmarna.

Du som inte redan har beställt, kan nu få ditt exemplar för omgående leverans genom att sätta in kronor 140:- på plus(f.d.post)-girokonto 4375845-7, Svenska Folkbåtsförbundet. Priset är självkostnad för framställningen och inkluderar porto. Ange "Tips och idéer" på inbetalningen och glöm inte namn och adress.

Classic Folkbåt

Jojo: EK-JAKT.

Jag tänkte skriva en rad i kommande Folkbåtsnytt och berätta om mina mödor med renoveringen av Folkbåt nr 2, Jo-Jo. Här är första avsnittet:

Folkbåt nr 2, "Jojo" till salu. "I övervägande gott skick". Ligger i Leksand. 85.000 SEK.

Svårt att gå förbi en sådan annons för en folkbåtsfanatiker. Men priset!!!! Säljaren hade uppfattat att Folkbåt N.r 1 var nyligen till salu (men såldes aldrig) för 170.000 SEK. (1.an ligger i Spanien, och spanioren som äger den har tydligen förstått att det är något särskilt med hans gamla träbåt.) "Då borde ju 2.an vara värd hälften". Några 85.000 kan det ju inte bli tal om gjorde jag klart för säljaren, och åkte upp och tittade på båten.

Säljaren tyckte att båten var så blå och fin, men hade tydligen själv missat att hela botten var helt slut på båten. Bland annat alltså. Själv skulle jag knappast segla längre ut från land än att det går att simma iland, om hela järnkölen mm lossnar från resten av båten. Nästan all ek måste alltså bytas, den hade fryst sönder på det vanliga sättet. Kölplanka, för- och akterstäv, bottenstockar, ett flertal spant var dåligt. Furun var i bättre skick och endast några bord måste bytas. Dessutom omdukning mm mm. Förvånad och ganska arg tackade jag för mig – det här var väl inte "övervägande gott skick".

Men så grannar man på det hela, tiden går, idén till Stolpe-Ekeby Träbåtsrenovering tändes, och så gav det ena det andra. Så blev jag ägare till Jojo med målsättningen att renovera båten. Det hela får ta den tid det tar.

Detta var förra vintern. Nu är båten renskrapad – gjordes av två sommararbetande skolungdomar. Duk, däck-, ruff- och relingslister borta. Kölen borttagen, sandblästrad och epoxybehandlad, och ny bottenplanka på plats. Bottenstockarna ramlade i stort sett i bitar av sig självt. Aktre knät och

akterstäv håller jag på med. Jag ska inte gå in på några tröttande detaljer, men anskaffandet av ek kan vara värd några ord.

Ek är inte särskilt bra i resineringen (kölplanka, bottenstockar och stävar) på våra breddgrader förefaller det. Det fryser sönder på vintern. Sannolikt hade det varit bättre med kärnfuru. Men – båten ska ju återställas enligt klassbestämmelserna, och det har ju faktiskt hållit i 62 år. Så bara att sätta igång och jaga ek. Inget som finns som lagervara i dessa dimensioner. Och rätt fuktighet! Alla jag frågade gav olika råd, från rå nysågad ek till medeltorr ek. Denna båt är också lite speciell eftersom jag planerar att ha den på land sedan. Bara i sjön för SM, träbåtsfestivaler o d. Först köpte jag en omgång nysågad ek och rådet att bygga i rå ek. Fernissa och måla in fukten så får man trä som ej torkar och därför inte sväller när båten är i sjön, eller krymper, och som inte spricker. Eken levererades med en vagnslast lortigt sågspån som den skulle ligga i för att inte torka och spricka. Ekplankorna var jättetunga – rå ek sjunker om man sjösätter den, och det hela blev ganska bökitigt.

Nej det här kan Du inte bygga båten av sa Michael Kjersgaard, erfaren båtbyggare och båtbesiktningsman. Den kommer att krympa och så blir hela ditt jobb spolieerat. Man får räkna med minst 5% krympning om eken torkar, vilket gör drygt 1 cm på bredden på kölplankan. Då trycks samborden loss av bottenstockarna. Ta torr eller halvtorr ek och mätta den med linolja.

Ny jakt på halvtorr ek. 3 tums ekplankor tar 3 år att torka och spricker då oftast. Jag hade tur. Stockholmsbriggen sjösattes i samma veva, och dom hade gammal fin ek över med 16% fuktighet. Till allt utom aktre knät – det fick jag göra en extra jaktrunda efter senare. Diskussion med båtbyggarna på Stockholmsbriggen: Linolja ek? Du kan linolja i ett helt år, sedan hyvlar Du bort det med 2 hyveltag.

Osv, osv. I en förvirrad värld måste man ju dock bestämma sig. Det blev halvtorr ek, och varje del ytbehandlas noggrant med epoxy före montering – så får man en relativt konstant fuktighet oavsett landförvaringar och sjösättningar.

Så nu är det bara resten av jobbet kvar.

ANDERS O

Classic Folkbåt

Classic Folkbåt vinnare om segling

Percy och Cecilia Andersson ställde upp och vann det ståtliga priset i Getfotsregattans nyinrättade klass. De seglade sin "Tre Troll", en skapelse av Enar Johansson byggd i kärnfuru 1969 med segelnummer F 1173. Getfotsregattan innehåller dels bankappsegling för folkbåtsklassen och andra hugade, dels en skärgårdsbana med kryssstart. Getfoten är ett trevligt ställe precis innanför Vaxholm i Stockholms innerskärgård. Restaurangen serverar tjeckisk öl och bastun kan man boka och bada nära farleden för finlandstrafiken. Exotiskt att se smörgåsborden glida förbi där man står i bara mässingen.

Men varför heter då folkbåten "Tre Troll"?

Den första "Troll" var en vacker bohuskoster med 30m² gaffelstor, fock och klyvare på vardera 3 m².

"Troll 2" var en Tore Holm-ritad havskryssare med ketchrigg som Percy ritade både överbyggnaden och segelplanet till. Med den gjorde han långa resor till Polen, England och Frankrike. Under ett helt år låg "Troll II" vid Place de la Concorde i Paris, när Percy läste vid Franska Konstakademien.

Men hur kom det sig att "Tre Troll" blev en folkbåt?

Ja, Percy hade en kompis med en risig folka och hjälpte till främst med glada tillrop vid renoveringen av däck mm. När renoveringen var klar, måste de förstås ut och segla. Det blev en 14 dagars semestersegling utan motor, till och från Västervik. Enkelheten och att segla utan motor, att ha kontakt med vattnet och att inne i kajutan se horisonten genom ventilerna gjorde intryck på honom. Inblåsta strax innanför Sandhamn skissade Percy på kajutans detaljer. Han började fundera om den stora och fina havskryssare han hade, egentligen kunde erbjuda mer totalt än vad en folkbåt skulle kunna. Fröet

växte till en blomma och blomman blev den folkbåt Percy sedan köpte och nu har seglat i 28 år.

Cecilia uppskattar också folkbåtens smidighet och att segla ut en vardagskväll bara för att njuta. Hon berättar lidelsefullt om olika äventyr ombord. Som när de seglade ut från Halmstad efter att varit inblåsta i flera hamnar på väg från Göta Älv söderut. Tiden började sina med hänsyn till semesterplaneringen, så när vinden mojnade på natten stack de ut mot Kullens fyr i mörkret. Månen bröt fram bland tunga, svarta och dramatiska moln och bildade kraftfulla mönster på himlen.

Lågtryck hade avlöst lågtryck och de blev som sagt fast i varje hamn. Nu ville de passa på att göra distans under natten. Cecilia och Percy hade med sig ett par tjuugoåringar som var ovana med segling. Med revad stor i den tilltagande kulingen överlevde de rundningen av Kullens fyr och kunde andas ut i Torshamn.

- Hela seglatsen var som en skräckfilm, berättar Cecilia. Pojkarna låg och tryckte i kajutan och mädde inte så bra...

Nästa dag gick seglingen till hamnen i Humlebaeck i bättre väder, ja det var strålande solsken.

- Vi köpte fyra flundror av fiskaren i hamnen, säger Cecilia.
- Han la på ytterligare fyra och ville knappt ha betalt. Vi dukade upp i sittbrunnen och hade en härlig middag
- Efteråt gick vi till Louisiana konstmuseum som ligger ovanför hamnen och njöt av kulturen. Den dagen blev verkligen ett ljus minne.

Och nästa dag gick färden till Köpenhamn. Sedan följde den sköna seglatsen längs Skåne, Blekinge och ostkusten till Stockholm.

Percy berättar också om ett annat västkustäventyr när det var hård kryss och kraftig sjögång.

- Det bara smällde till och jag sköt upp luckan för att se det värsta – att sjöbottnen syntes genom skrovet. Men icke. Därremot låg masten och seglen i sjön.
- Vi bärgade riggen och tog oss för motor till Ringhals där det som tur var fanns en mastkran, säger Percy med en lätt rysning av minnet.

Med seglarens alla äventyr i ryggen är det ibland skönt att bara segla en skärgårdsbana som denna vid Getfoten och få en fin pokal på köpet, avslutar Percy och Cecilia!

Classic Folkbåt

Bli "Folkbåts-fadder" - rädda en träfolka!

Det pågår en "Classic Folkbåt-kampanj" i förbundet. Under-tecknad vill härmed uppmana alla folkbåtsälskare att bli faddrar till en gammal förfallen träfolkbåt! I dag kan man få en mer eller mindre bedagad träfolka gratis eller för några tusenlappar. Varför inte slå till och ta hand om en dylik kle-nod?! Man kan slå sig ihop några stycken.

Har man en plätt att utan större kostnad ställa upp båten på, så kan den stå där så länge, bara den är ventilerat väl täckt. Rekommenda-belt är att skrapa ur det värsta och sedan hälla på rå linolja i ett bara omgångar invändigt. Utvändigt skrapas likaså lös lack eller färg bort och bart trä får linoljebe-strykning. När tiden mognat och en seriös köpare dyker upp säljer man båten. Eller om man nu vill ha den kvar själv...för senare reno-vering.

Det handlar ju om att rädda ett kulturarv! Från uppläggningsplat-ser runt i Sverige transporteras nu glömda Folkbåtar till tippen..I Kö-penhamn på Brandt-Möller-varvet kostar en ny av trä i dag 700 000 SEK!...Snacka om kapitalförstö-ring som pågår.

DOUGALD MACFIE, ORUST

Seglar FS 1081 "Fria". Byggd: Mats Seldén, Buvenäs, Orust 1966

Tagit om band FS 183 "Malesh". Byggd: Harry Hallberg, Kungsviken, Orust 1948.

EFTERLYSNING

Vid invigningen av Stolp-Ekeby Träbåtsre-novering i början av juni sålde vi 5 exem-plar av Samlade tips och idéer till "ano-nyma" köpare. Eftersom vi hoppas få nya tips att publicera i framtiden vill vi gärna ha kontakt med dessa fem köpare så att de inte blir utan uppdateringarna.

Alltså, om Du köpte "Classic Folkbåt, Samlade tips och idéer" vid invigningen hos Anders Olsen den 2 juni, hör av Dig till Olle Lundgren, tel 08-754 3821 alt. 0732-533737 eller per mail olle.lundgren@home.se med namn och adress, så får Du ta del av de uppdate-ringar som kan komma i framtiden.

Världens snabbaste!

Jag utnämner härmed redaktionen för Folkbåtsnytt till världens snab-baste tidningsredaktion!

Jag uttrycker en önskan på ena sidan och när jag vänder blad har min önskan uppfyllts. Jag syftar på senaste numret av Folkbåts-nytt där jag efterlyste en handbok i folkbåtsvård och på nästa sida kunde man beställa en sådan, kallad "Samlade tips och idéer" med precis det innehåll jag önskat mig. Jag uppskattar att den även inne-håller en berättelse, "Folkbåten är total", om vad man kan uppleva med en folkbåt och inte bara torra specialistråd.

Det var smart att göra den i pärmform så att man kan komplet-tera den dels med nytillkomna tips och råd men även med egna tillägg. Jag har t.ex. satt in "arbets-boken" från min första vårustning från i våras, två A4-blad, där jag skrivit ner i vilken ord-ning och vilka moment jag utfört och hur

lång tid det tagit. Bra att ha till nästa vår.

Vad jag framför allt skulle vilja veta mer om är bästa sättet att be-handla fribord och kölsvin invän-digt. Arbetssätt, vilka oljor eller lacker som fungerar bäst och hur ofta man skall göra om behand-lingen. Sen skulle jag vilja veta hur man bäst behandlar grånade fläckar under fernissan vid upp-tagningen på hösten. Jag förstår att det är en fuktfläck,men frågan är om man ska låta den vara och hoppas att den försvinner av sig själv eller ska man skrapa upp den nu och behandla den till våren som om det vore trärent?

Jag ser fram emot nästa kom-plettering av pärmen såväl som nästa nummer av Folkbåtsnytt, som jag tycker har varit ovanligt inspirerande de senaste numren!

CURT-L. WIKLUND
F-S1190 Vackra Anna

KAPPSEGLING

Båten har kommit upp och det är bara att ta farväl av seglingssäsongen 2005. En riktigt spännande säsong har det varit för oss kappseglare. SM och landskamp mot Finland i Sandhamn, Guldpokal i Malmö, deltagande i Kieler Woche samt San Francisco, som grädde på moset!

Grattis till GER 308 Andreas Christiansen från Flensburg, som vann Internationellt SM i en fin Thorkild Lind-träbåt. Tvåa och, följaktligen, bäste svenska båt blev SWE 1323 Lindberg/Gustavsson/Johansson. Resultaten i övrigt här intill.

Landskampen togs hem av Sverige. Nu leder Sverige med 8-7 i kamper. Svenska laget bestod av Amanda, Mathilda III, Olivia, Sjöjungfrun, Slow Motion. Revansch för Finland 2007 i Hangö, Finland?

Guldpokalen blev en helt dansk historia. DEN 826 Per Hovmark med besättning vann. Bästa svenska båt var ånyo Lindberg/Gustavsson/Johansson på en 8:de plats.

San Francisco is back! Efter några år i träda, återuppstod San Francisco cup. I gammal tävlingsform, men ny arrangör – San Francisco Yacht Club. Denna segling blev en helt amerikansk historia - Peter Jeal med besättning vann följt av två amerikaner. Européerna blev diskade av varandra och av amerikanerna, så en lovande inledning avslutades med en dansk fjärdeplats som bäst. Finlands Roni Saksi kom överraskande sexa. Bästa svenska båt blev Bratt/Johansson/Landén på 11:e plats.

Bengt Jarfelt, på F-SWE-1303, har hjälpt till att uppdatera Folkbåtspristagare på www.wikipedia.org (den fria Nationalencyklopedin). Gå in på "Sverige" och sök på "SM i Folkbåt", så hittar Du en hyfsat komplett lista. Vill Du lägga till något, så är det bara att gå in och redigera.

Jag får den danska Folkebåds-Nyt och där tar man upp att Guldpokalen inte drar lika många båtar längre i Danmark och Sverige.

Fälten i Tyskland är fortfarande stora. Detta skall diskuteras vidare i Danmark och vi bör ju också förbereda en sådan diskussion.

Hör gärna av Dig om Du har några synpunkter eller frågor rörande tävlingsverksamheten.

Seglarhälsningar,
DONALD
F-SWE-1358 "Sjöjungfrun"

En uppdaterad tävlingskalender finner Du på:
www.folkbåt.se/regattor/

TÄVLINGSKALENDER

Int. SM i Marstrand

2006-07-26--29

Vi har lämnat in en förfrågan till GKSS och det ser bra ut för ett SM i Marstrand 2006. GKSS har återkommit med datum - 26 till 29 Juli, 2006.

Guldpokal i Bogense 2006

Bogense ligger på norra Fyn i Danmark. Återkommer med mer detaljer.

Svenska laget tar emot Sven Saléns Pokal av KSSS ordförande Jacob Wallenberg

Att segla SM i Folkbåt med en suverän tysk

Landskampen mot finnarna fick di svenske att bli lyriska och dessutom uppmärksammade på bästa sändningstid i seglar-metropolen Sandhamn. Lyckan var fullständig när applåderna haglade och Wallenberg delade ut pris. Allt ljus på Folkbåten. Champagnen flödade ur den stora pokalen och alla var idel leenden. Ja, även finnarna!

Sedan försvann vinden. Bara sjön låg kvar. De 30 båtarna guppade som ankor och många gröna nunor syntes ombord. Skeppare satt sammanbitna till rors. De visste såväl att det kunde räcka med att släppa roret en sekund, så skulle magen komma. Bland de stackare som inte kunde hålla i pinn blev det visst så ändå.

Omgivna av Drakar kände vi oss stundom som askungen bland sina elaka styvsystrar. De tyckte visst att vi låg i vägen här och där. Våra tunga båtar och de stora vågorna och de små vindstyrkorna gjorde att ingen saknade motström. "Aldrig mer", ekade det på vattnet kring

Svängens fyr, precis utanför Sandhamn.

Men vinden kom så småningom och alla blev glada igen.

Det var hårt på banan. Luttrade seglare fick finna sig att kämpa om plats 20, nästan lika hårt som om femteplatsen. Det var många som ville fram i denna jubileumsregatta där KSSS fyllde år. Tror bestämt att våra anmälda 31 båtar är den största klassen någonsin i regattans historia. Sträck på dig Folkbåten!

Det var en av köbåtarna som i en av seglingarna, av någon outgrundlig anledning, hamnade bland de fem första. Ett tag vill säga. Men sedan fastnade de vid ett märke och fick snurra två varv som straff. Genast var de på plats nio. Som grand finale skulle de stackars pojkar bara runda en kontrollboj före mål. I en hård gippduell med den elaka och duktiga räven med den av solen så röda näsan, tog de en placering till. Flämtande, en båtlängd i sida från från räven, med skummet forsande kring stäven, på gränsen till gipp i den 12 meter friska vinden, kom det en styvsyster från banan intill. Hon,

den draken, hade redan rundat sin kontrollboj och skulle till det gemensamma målet.

"Håll undan era jävlar", skreks det. Och undan hölls det. Med spiran uppe, och halvvind i den friska brisen, tog det sin tid att vända om för att kunna runda bojen. För babords halsar och i en fart av tre knop in mot märket med ett helt koppel, ylande, länsande styrbordsbåtar i sju knop rakt emot samma punkt...

Pojkarna hann in i tvåbåtssonen före de andra, som störtade förbi akter och stäv som ilska bälgetingar. Glada att överlevt detta konstaterade pojkarna nöjt att den manövern bara kostade åtta placeringar.

På kvällen smakade ölen extra gott, liksom samvaron med rävarna. Snart sov pojkarna sött i kajutan. Regnet kom och smattrade hemtrevligt mot tältduken. Ut mot hamninloppet låg en av de vackra träfolkorna, den med tysk flagga. De vann överlägset, så det är lätt att säga - Grattis!

PER HÖRBERG

Jubileumsregattan 2005			SLUTLIGA TOTALRESULTAT/FINAL TOTAL RESULTS					Class/Class: FOLKBÅT					
Arrangör/Organizing authority: KSSS													
Placer	Segelnr	BÅTNAMN	Rnr	Skeppare/Team	Klubb	Totalt	Dels. 1	Dels. 2	Dels. 3	Dels. 4	Dels. 5	Dels. 6	Dels. 7
Rank	Sail No	YACHT'S NAME	RNo	Skipper/Team	Club	Total	Race 1	Race 2	Race 3	Race 4	Race 5	Race 6	Race 7
1	GER 308	SOL-LIE	21	Andreas Christiansen	UTL	8,00	1	2	(5)	3	1	1	
2	SWE 1323	OLIVIA	48	Lars-Gunnar Lindber	VSS	23,00	3	4	7	(11)	3	6	
3	SWE 1311	TUMMELISA	67	Johan Rasin	VSS	26,00	15	1	2	1	(20)	7	
4	SWE 1339	BLÅTIRA	141	Klas Andersson	SSV	27,00	2	15	4	(15)	4	2	
5	SWE 1364	SNUDD	66	Leif Ahlquist	VSS	27,00	9	6	(15)	2	2	8	
6	SWE 1303	AMANDA	56	Jarfelt/Zetterberg	VSS	35,00	5	5	(20)	14	8	3	
7	S 1254	NYFIKEN GUL	82	Ulf Bengtsson	HASS	37,00	(17)	12	3	8	10	4	
8	SWE 1346	SLOW MOTION	61	Köhler/Jergard	KÅBS	40,00	14	3	(19)	6	12	5	
9	SWE 1374	FRIDA	92	Claes Boije	VSS	48,00	7	11	9	16	5	(21)	
10	SWE 1354	STRADIVARIUS	77	Arne Olson	VSS	53,00	16	8	6	9	(28)	14	
11	FIN 306	FILUR	120	Aimo Hautojärvi	HTPS-FIN	59,00	10	9	(29)	5	16	19	
12	SWE 1358	SJÖJUNGFRUN	32	Donald Bratt	VSS	63,00	12	(32) BFD	1	23	11	16	
13	SWE 1260	CAVATINA	110	Anders Lindholm	VSS	65,00	11	(32) BFD	8	19	17	10	
14	SWE 1290	MARELIN	78	Hans Torlén	KSSS	65,00	18	10	12	12	13	(18)	
15	FIN 304	HELMU	39	Petri Vuorjoki	HSK-FIN	67,00	13	17	(25)	4	18	15	
16	SWE 777	HULDAS KARIN	87	Thomas Niejahr	VSS	71,00	6	(32) BFD	23	21	9	12	
17	SWE 1000	WANDA II	14	Lars Björk	VSS	72,00	8	16	16	13	19	(20)	
18	SWE 1271	GRÅDASK	36	Åke Ljungqvist	SSK	75,00	4	14	24	10	23	(25)	
19	SWE 1289	MATHILDA III	26	Anders Olsen	VSS	77,00	20	(32) BFD	10	20	14	13	
20	FIN 300	BLONDI	140	Roni Saksi	NPS	78,00	21	21	14	7	15	(32) DNF	
21	SWE 1255	BLÅNÄSA	128	Lars Ermqvist	VSS	81,00	22	(32) BFD	17	27	6	9	
22	SWE 1371	MAJOLICA	88	Thomas Sandberg	KSSS	90,00	(30)	13	18	18	30	11	
23	SWE 1372	MASCOT	97	Ulf Jacobson	KÅBS	91,00	19	20	21	24	7	(28)	
24	FIN 353	Z	93	Patrick Zilliacus	HSS-FI	97,00	24	7	(26)	17	25	24	
25	SWE 1294	ISBJÖRN	89	Joakim Blomster	SSV	101,00	23	22	13	(26)	21	22	
26	SWE 1266	LINA	83	Danielson / Sjökvist	FIBK	102,00	25	19	11	25	22	(27)	
27	SWE 1269	NAVIGATOR	8	Per Hörberg	VSS	115,00	29	23	(32) DNF	22	24	17	
28	FIN 378	JAZZO	70	Ville Räsänen	UTL	125,00	27	18	27	(28)	27	26	
29	SWE 100	ANTIGUA	122	Curt Gelin	KSSS	128,00	26	24	22	30	26	(32) DNF	
30	S 984	LÄRKAN	75	Staffan Bellander	KSSS	133,00	28	25	28	29	(29)	23	
31	SWE 1165	RAMONA	98	Normark/Sundelin	LBVSS	160,00	32 DNS	32 DNS	32 DNS	32 DNS	(32) DNF	32 DNF	

Jag slutade inte mina dagar på Alcatraz

Jag och min fru var inviterade till fjorton dagars semester i San Fransisco av min gamle vän Otto Schrier, folkbåt med nummer USA 92.

Denna gång skulle jag inte segla SF Cup, men det blev segla av i varje fall. Först seglade vi en så kallad "dubbel handed regatta" med Ottos folkbåt, och detta med en "viss" framgång. Sedan var vi faktiskt iväg en tur med hans vackra motorbåt Bounty, en klassiker från 1940 med groggverandan och allt.

Med denna båt fick vi förmånen att ta en tur på San Fransisco bay där vi upplevde Golden Gate från havet. Därefter tog vi oss till starten vid detta års upplaga av SF Cup practical race (se bilder på de två svenska deltagarna 1323 samt 1359).

På kvällen var vi inbjudna till "big party" på SF Yacht Club, som var en mycket trevlig tillställning. Vi var ca 250 personer från hela världen som minglade runt och hade en trevlig kväll med mycket seglarsnack och skratt.

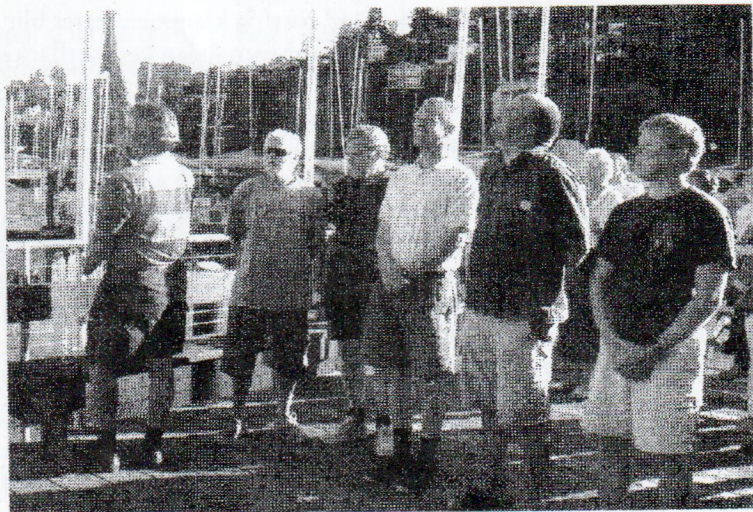
14 dagar går tyvärr fort men vår tur till San Fransisco var fylld med många upplevelser och ett otroligt vackert väder, och då kommer jag osökt in på en fråga. Hur man kan ha två vackra träbåtar i San Fransisco med alla denna sol året om. Förklaringen är enkel det gäller att täck båtarna väl (se foto). Sammanfattningsvis skulle jag önska att alla folkbåtsseglare någon gång i livet tar vara på chansen att åka i väg på detta äventyr. Det är ju inte bara upplevelsen att få segla i San Fransisco bay, utan du får ju också vänner för livet genom att du bor och lever tillsammans med de Amerikanska seglarna och jag talar ju av egen erfarenhet.

Med seglar hälsningar
F 830 PETER AEBELOE

FOTO: PETER AEBELOE

Swedish Folkboat sailors race San Francisco Bay

Skipper Lars-Gunnar Lindberg hoisted the Swedish flag while the rest of the Swedish crews sang the Swedish anthem.

The San Francisco Bay Folkboat Association sponsored its 11th San Francisco Cup last month, the first after a six-year hiatus, attracting a slew of European sailors eager to try their mettle against not only the winds but the famous flood and other currents that make the San Francisco Bay such tricky waters to navigate.

Sunday Sep 18, all participants and friends gathered in the afternoon on the deck of San Francisco Yacht Club in Belvedere for a festive start with all crews present, all raising the flag of their nation and singing their national anthems before it was time for a buffet dinner and refreshments. The weather more than cooperated, for this day turned out to be one of those beautiful Indian summer days—some more of those would follow, although later in the week, the skippers may have wished for a little more wind now and then.

There were 23 competing Folkboats in line for the regatta the following days, 10 US competitors but many more with European skippers and crew. Sweden had two boats, and the way the locals arrange these regattas is that guest sailors are lent the boats but have to furnish their own sails. The generosity extends to lodging as well, and both Swedish teams were splendidly taken care of

by Bill Madison, President of the SF Bay Folkboat Association!

Of the Swedish teams, skipper Donald Bratt with his Swedish crew Björn Axel Johansson and Lars Landén placed 11th, and skipper Lars Gunnar Lindberg with his Swedish crew Hans Gustavsson and Per-Olof Johansson placed 15th.

A true classic

The Folkboat was the result of a competition initiated by the Swedish Sailing association and famous Swedish shipyard owner and avid sailor Sven Salén in the early 1940s. The goal was to create a Nordic boat that could be used both as a family boat and a racing boat.

In spite of 58 design suggestions, none won first prize but the various design ideas were incorporated by Tord Sundén, a Swedish yacht designer eventually contracted for the final work. The first Folkboat was launched in 1942 and the boat was an immediate success that in spite of many smaller and some bigger changes became a true classic. Many of the boats are still built in wood, but in the 1970s, SSA, which still governs the class, approved the first fiberglass Folkboat.

The Folkboat has remained a popular sailing boat. More than 4,000 boats are still raced and cruised worldwide today.

Report & Photo: Vestkusten

MARIAH'S EYES PHOTOGRAPHY

DUKA DÄCK – FLER SYNPUNKTER.

Många artiklar har skrivits om att duka däck, bl a i gamla Folkbåtsnytt. När jag ögnat igenom dessa kan jag inte låta bli att missionera med mina synpunkter på det hela.

Duka om plywood-däck?

Lägg inte på duk på ett plywood-däck, det är mycket enklare att bara måla. Detta är också helt tillåtet enligt klassbestämmelserna (punkt 2.215) bara ytbeläggningen väger minst 240 g/kvm, och det målar man lätt upp. På mahognyplywood räcker det att bara måla (minst 5 gånger). Furuplywood bör grundas med epoxy med ett lager väv i (särskild väv finns –hör med Din båttillbehörshandlare). Annars fås lätt efter några år sprickor i furuplywoodens ytskikt som även gör att färgen spricker. Obs att epoxyn sedan måste målas – den tål ej solljus.

Tätningen mot ruffen.

Undvik kvartslistor. Dom var nog nödvändiga förr innan sikaflex och epoxy fanns, men knappast nuförtiden. En massa jobb att sätta dit, och risk för fuktfällor. Fräs istället ett spår 5 x 5 mm eller 6 x 6 mm i däck mot ruffsidan och fyll med sikaflex på samma sätt som näten i ett teakdäck (se skiss). Måla även

över sikaflexen då Du målar däckets så skyddas den för solljus. En välgjord sikaflexfog torde hålla ca 20 år, och är inte alltför svår att sedan fräsa upp och göra om.

Hålkälen fräses Du t ex med ett specialverktyg (se skiss) bestående av en träkloss, ca 1 x 1 x 1 dm, med hål för en borrar. Byt borrhål i klossen då de börjar bli ovala. Borrar ska ju precis tangera ruffsidan – detta uppnås genom att vid behov fila lite på klossen eller bygga på den med lite vävtejp.

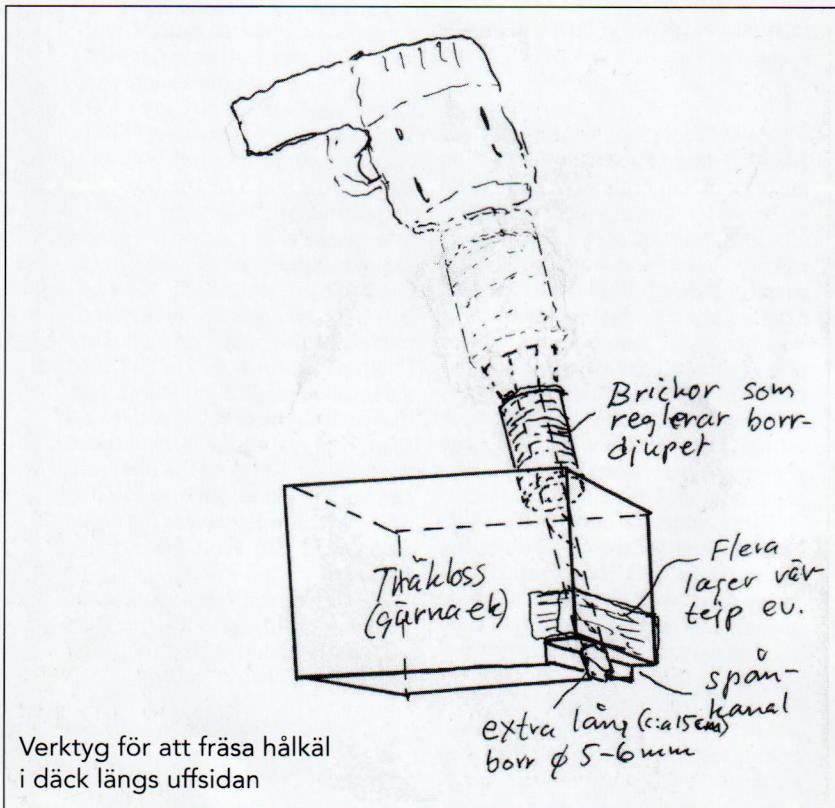
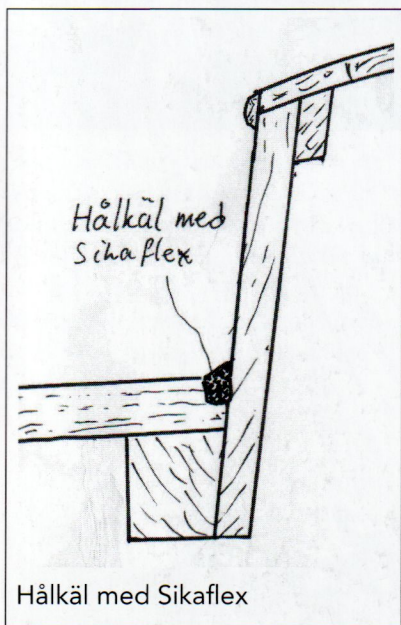
För ribbdäck är nog traditionell dukning det bästa alternativet. Ett ribbdäck rör sig ju alltid då fuktigheten i ribborna ändrar sig och då båten arbetar i sjön. Om man kan få en riktigt stum infästning av ribborna mot ruffen (förstärk med epoxy?) kanske man ändå skulle våga sig på att skipa kvartslistan och göra en hålkäl istället, enligt ovan? I så fall limmas duken ca 3 cm ut från ruffsidan med sikaflex och viks ner i hålkälen. Sikaflex är ett utmärkt lim då en lite elastisk fog eftersträvas. Om duken tillfäl-

ligt fixeras med häftklistrar – använd rostfria klammer. rester blir lätt kvar som sedan ger rostfläckar.

Relingslisterna.

Att försöka skruva bort de gamla relingslisterna och återanvända dem är ett jättejobb och blir ofta inte snyggt heller. De borde gå att såga bort hela vägen längs skrovet istället med en "tigersåg" (elektrisk sticksåg som alla byggjobbare använder). Till tigersågar finns många olika blad, "trä med spik i" borde vara ett bra val. Beställ sedan nya lister från Folkebådcentralen eller ett snickeri, gärna färdigborrade inklusive propphål. Du spar massor av arbete och får ett snyggt slutresultat. Däckslisten ska vara 20 mm hög och avvisarlisten halv-rund 13 x 26 mm med 3 x 3 mm droppränna i nederkant (klassreglerna 2.217 – 2, 218). Var noga med att fylla helt med sikaflex under listerna mot fuktinträning.

AO

"Det vill gärna bli bra!"

Titel: "Det vill gärna bli bra!" – Bröderna Jacobsson – båtbyggare
Författare: Berit och Göran Valinder
Förlag: Båtdokgruppen, 2005, (ISBN 91-87360-30-6)

När jag passerade Skärhamn i somras passade jag på att besöka en lokal bokhandel och hittade ett exemplar av en bok om Bröderna Jacobsson från Dragsmark. Boken är helt ny och för en inbiten seglarvän är det rolig läsning. Bröderna, Knut, Nils och Carl Jacobsson, kom från Munkeby, Dragsmark, och vi får följa deras historia med med- och motgångar från byggen av ekor till dagens Fantasiåtar från Källviken. Geografiskt befinner vi oss just norr om Orust.

Den är inte speciellt riktad till Folkbåtsseglare, men Folkbåten har naturligtvis betytt mycket för bröderna. Carl Jacobsson jobbade en period på Sverrevarvet i Göteborg. Sverrevarvet är legendariskt och låg där Angeredsbron nu finns. När Carl kom dit hade man just börjat bygga den nya Folkbåten där. Andra kända båtbyggare arbetade också på Sverrevarvet – Harry Hallberg, Carl och Gustaf Martinsson, Einar Karlsson och några till. 1942 började broder Knut på Sverre. Ingen av de ovan nämnda stannade länge på Sverre, då de snart startade egna rörelser.

Till min förvåning finns det en bild på min första Folkbåt FS-549 seglande i fint väder och en artikel om båtens tillkomst. När jag skulle köpa min första Folkbåt var jag i kontakt med Folkbåtsförbundet och fick en genomgång av vad som gällde. Om man kommer från västkusten köper man med fördel en Dragsmarkare, kommer man från Sydkusten gäller Saxemara, Vätternseglare har Williams och på Ostkusten gäller Enar Johansson. Som ostkustare slog jag dock till på en Dragsmarkare - den var fin och var väl den enda vettiga båten tillgänglig för köp i Stockholm vid

det tillfället 1986.

I Folkbåtskretsar har Dragsmarkaren alltid varit speciell, då den har ett annorlunda språng (fördäck) jämfört med de andra och en litet vassare (v-formad) akter. De brukar också ha en vattenavvisande sarg mellan förluckan och ruffen. Då Dragsmarkare vunnit ett flertal SM har båtarna visat sig var mycket snabba. FS-756 "Slaghöken" placerar sig fortfarande bra på SM, när den deltar.

Tyvärr finns inte så mycket statistik om Folkbåtarna i boken. Det hade varit roligt att veta hur många Folkbåtar som byggts av bröderna, gärna med nummer och årtal, samt något om de idéer och tankar som format just Dragsmarks Folkbåtar. Det kanske fanns olika modeller etc. I övrigt är det en mycket fin bok med många bilder och den kan rekommenderas till alla intresserade av svensk segelbåtskultur!

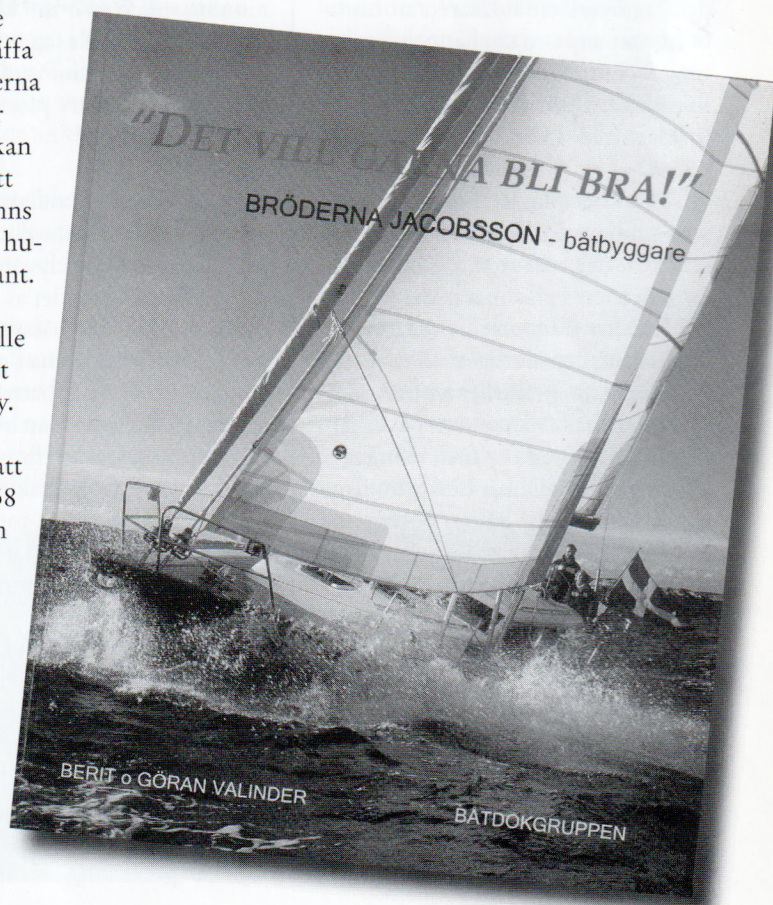
Jag hade nöjet att träffa en av bröderna för några år sedan och kan berättade att mallarna finns kvar för en huggad spekulant. Ca 500 000 kronor skulle det gå på att bygga en ny.

Donald Bratt
F-SWE 1358
Sjöjungfrun

PS

Jag ringde Kjell Marthinsen på Svenska Seglarförbundet för att få ytterligare kött på benen. Jodå, förbundet håller på att göra ett Folkbåtsregister och man kan få fram data ganska lätt. In alles byggdes cirka 70 båtar av bröderna Jacobsson. De första, som registrerades, byggdes 1949 (båtarna 272, 275 och 276) och de sista (?) byggdes 1965 (båtarna 983 och 990), 1966 (båt 1042) och 1967 (båt 1132). I genomsnitt byggdes alltså cirka 4 båtar per år.

Kappseglare skall anmäla ägarbyte för att få ett nytt, personligt, mätbrev, men även andra bör naturligtvis anmäla ägarbyte, om inte annat för historieberivningen. Kjell nås på 08-4590995.
DS

Varför vinner DOM och inte VI?

Ibland ställer man frågan till sig själv, "Varför?". Vad kan det bero på att inte vi vinner? Naturligtvis finns det hundra förklaringar på fenomenet, men hur vi än vrider och vänder på saken, så blir vi inte riktigt kloka. Dessutom finns det tillfällen då vi seglar RIKTIGT dåligt och placerar oss i "träsket". Som en klen tröst kan man konstatera att det händer även grabbarna i toppen. Den gångna sommaren hade jag förmånen att räkna in några "före detta SM-vinnare" bland båtarna efter oss i resultatlistan på SM, en klen tröst i eländet.

Många har försökt att analysera kappseglingar. Jag tror inte att någon kommer att finna den fullkomliga sanningen, men några korn finns det säkert att plocka. I grunden för alla idrotter ligger två huvudingredienser - **talang och träning**. Det första är medfött och går inte att köpa för pengar annat än genom att överlåta rodret till någon annan. Det senare är arbetsamt och tråkigt, men har nog sina poänger om man orkar med det. Jag överlåter åt läsaren att finna ut hur att anpassa sin båt och besättning. Förutom dessa båda storheter finns REDSKAPET som en del i förklaringen. I vårt fall är det **Folkbåten!**

I Folkbåtsklassen finns tre saker som synbart skiljer båtarna åt. Det är skrov, rigg och segel. Vi har träbåtar och båtar i glasfiberarmerad plast GRP, vi har trämaster och master i aluminium och slutligen olika segeltillverkare. Naturligtvis finns det många andra faktorer som påverkar båtens fart genom vattnet, men jag förutsätter att alla har den grundläggande trimmen på båtens botten och övriga detaljer som krävs för snabb och säker manövrering.

I årets SM, deltog 30 båtar. Av dessa var 4 byggda i trä och resterande i GRP. Att en träbåt vann och en annan kom på sluttampen får nog tillerkännas andra orsaker än material i skrov. Den vinnande båten har ett grundtrim som är utomordentligt framgångsrikt, en besättning som är väl samtrimmad och utrustning

i hög klass. Den båten och dess besättning tillhör snarare undantag än regel. Även om jag skulle överta hela konceptet så skulle jag inte placera mig bättre med den båten än vad jag gör med min nuvarande. (Det skulle saknas en rorsman i klass med Andreas). Nog talat om material i skrov. Det finns synbarligen möjligheter att segla framgångsrikt med en träbåt.

Riggen

Då återstår två saker att lägga sina pengar på, rigg och segel. Vi har förmånen att kunna välja mellan två olika material i master och bommar. Trä är det vanligaste, men aluminium har kommit allt mer på senare år. I Sverige har vi nu ett relativt stort antal båtar med master i aluminium. I årets SM deltog nio båtar med aluminiummaster. Av totalt 30 båtar placerade sig alla 9 bland de 18 första. Fördelningen är ganska jämn och visar att det är hugget som stucket med aluminium eller trä i den delen av resultatlistan. Detta är ännu ett exempel på hur väl aluminiummasten passar in i klassen. I det långa loppet skulle jag nog satsa på en ny mast i aluminium för att öka chanserna till bättre placeringar.

Segel

En svårare sak att analysera är valet av segel. Det finns dock en klar gräns mellan nya och gamla segel. Vi kunde "höra" prasslet av nya segel i rundningarna från båtarna framför oss och "se" rynkorna i gamla segel bakom oss. Nytt är bättre! Vad som är bäst går knappast att svara på, men vissa tillverkare finns bland de främre i klassen. En sak är ganska viktig - segelmakarna som finns i vår "hemmahamn" är lätta att nå när man behöver ställa frågor eller har problem.

Det är framförallt fyra tillverkare som sticker fram nosen. Dom är MP, North, Next och Elvström.

MP är det loft som är knutna till Folkebadcentralen. Här finns olika modeller att välja bland, men om man ska investera, så är det lika bra att satsa på "racing". Från Internet

kan man få en uppfattning om priserna.

North Sails of Sweden, är en sammanslagning av North och Royal Sails. Det senare loftet har lång erfarenhet av Folkbåtssegel i Sverige och North är en erkänt bra tillverkare internationellt. Tillsammans utgör dom en tung post i valet.

Next Sails är ett företag som drivs av en folkbåtssegelare som tidigare tillverkade segel under namnet Sobstad. Kunskap och tillförlitlighet ligger på mycket hög nivå och en fördel är att segelmakaren själv sitter i en Folkbåt och "känner" pulsen på banan.

Slutligen har vi det välkända namnet Elvström, som lever vidare. Allt samarbete mellan Hans Hamel i Karlshamn och Elvström har upphört. Jag tror att vissa av Elvströms segel på SM var tillverkade av Hamel, vilket inte ger en korrekt bild av nuvarande situation. Det finns alltså anledning att studera hur Hamel Sails, med det uppköpta varumärket Doyle, kommer att agera på marknaden.

Alla uppräknade segel finns jämnt fördelade i resultatlistornas övre del från SM i somras. Att segrarna hade MP och jumbon Elvström behöver inte betyda annat än att den ene kom först och den andre sist. Det finns självklart andra tillverkare på marknaden som skulle kunna blanda sig i leken, men den här sammanställningen är baserad på SM och ingenting annat.

Om jag skulle tillfrågas om ett val är det nog ganska klart att jag inte skulle chansa på en tillverkare som inte ännu finns bland "vinnarna". Låt inte ett lågt pris locka till ett dåligt köp. Det är i så fall bättre att börja med ett begagnat ställ från en "vinnande" båt. Ditt val måste naturligtvis baseras på dina värderingar och grunder. Ta reda på priser och lämna gärna in din beställning före nyår. När nästa säsong nalkas är det svårare att förhandla. Segelmakare är snällare på hösten.

*Lycka till önskar,
Arne Olson (10:e plats i SM 2005)*

Växlande vindar för F 1110

- Jag köpte en möbel, säger Johan lite drömmande. Hon låg på Bullandö Marina i Stockholms mellanskärgård och väntade på mig!
- Vem släpper en sådan vacker skapelse ifrån sig, undrar Folkbåtsnyttss utsände där på bryggan efter en intensiv sommar.
- En skotte, gift med en svensk kvinna som inte kunde vara ute när det lutar. Hon hade visst skadat ett knä.
- Besiktigade du båten vid köpet?
- Nej, jag frågade bara om ruffen läckte. Skotten svarade uppriktigt: "You cannot have a leaking roof when you are married!"
- Det var ju ett heltäckande svar!
- Kanske inte, men hon såg så fin ut och faktum var att hon verkligen var ett fynd!
- Berätta om jungfruseglatsen!
- Gärna, den gick en sen fredags-eftermiddag till värdshuset i Sandhamn. Nära och bra från Bullandö. Väl där hörde vi sjörapporten på kvällen och de lovade blåsväder.
- Blåsväder?
- Ja, västlig frisk bris på lördagen och sedan ostlig kuling på söndagen. Så det blev enkelt att koja efter en god middag med en färdig färdplan för helgen.
- Att ligga kvar i hamnen under lördagen och länsa hem på söndagen?
- Icke! Micke och jag ville segla, så vi länsade i den friska vinden till Svenska Högarna på lördag morgon. En mäktig upplevelse, ensamma som vi var på fjärdarna.
- Ingen annan Folkbåt?
- Nej, det var sent i september och det var tomt på skärgårdshavet.

- En krydda i anrättningen, kanske?
- Ja, Micke och jag hade i alla fall inget emot det! Vi njöt av seglingen och angjorde "högarna" med bara focken uppe. Vi lade oss i det smala sundet på utsidan av ön, skyddade mot alla vindar. Med plätten och stora stockankaret fällda och provdragna ordentligt på botten, och med flera tampar i land somnade vi tryggt in efter en trevlig eftermiddag och kväll.
- Och när vände vinden?
- Den gjorde inte det. Den dog. Vi vaknade i stiltje och kliade oss i huvudet. Vi hade ju räknat med vind och hade inte så mycket bensin med oss...
- Hoppсан. Och jobb som väntade på måndagen?
- Ja, till råga på allt var jag precis nyanställd och ville förstås göra ett gott intryck. Och att dyka upp i tid en måndagsmorgon är då en bra grej.
- Förvisso! Så vad hände.
- Ingenting under några långa timmar på morgonen. Allt var kavlugnt. Sedan tog vi snurran och körde inåt mot Gillöga. Öster om de låga utskären tog bensinen slut och vi kastade ankar.
- Muntert.
- Ja, och inte blev vi gladare när vi hörde mistluren på Almagrundets angöringsfyr och såg dimman rulla in.
- Och dimman kom?
- Ja, i flera timmar låg vi till ankars i dimman utan vind. Vid 15-tiden kom det vind och vi började segla mot Sandhamn igen. Det var en märklig upplevelse när vinden, som

friskade i lite hela tiden, fick oss att susa fram i den täta dimman.

- GPS?
- Nej, men en bra kompass. Den enda gången vi såg land innan angöringen av arkipelagen utanför Korsö, var när vi tittade nedåt i vattnet en gång. Det var ganska grunt där.
- Blev ni rädda?
- Nja, vi trodde oss veta var vi var och ungefär där vi var skulle det vara en grundklack på två-tre meter. Vi seglade på i maxfart några timmar, tills vi lättade – det ska erkännas – kom in i Sandhamn. Det var inte direkt ljusst ute då.
- Köpte ni bensin då?
- Nej, macken hade stängt klockan 18. Men värdshuset, det kan man lita på. De har ju inte haft stängt någon dag sedan 1600-talet, sägs det.
- Och sen?
- Sen somnade vi och gick upp klockan sex på måndag morgon. Under natten hade kulingen kommit på allvar och ökat i styrka. Plätten hade borrat sig ned djupt i lersanden. Vi fick vinscha loss den vid avfärden. Svettigt värre, innan vi väl fick upp det.
- Men den friska morgonluften svalkade?
- Jo, den var frisk och rå. Vi länsade sedan i en faslig fart tillbaka till Bullandö. Tur med kuling från rätt håll, för macken var ju fortfarande stängd.
- Hann ni till jobbet?
- Prick klockan nio steg jag in på kontoret med ett leende på läpparna och en erfarenhet rikare!
- Folkbåtar kan man lite på!
- Jajamän!!

Vad händer i NFIA?

Det internationella förbundets styrelse har regelbundna möten för att dryfta frågor som tolkning av regler, platser för kommande Guldpokal- och Sessankappseglingar, m.m. På sommaren möts vi på den plats där guldpokalseglingarna äger rum och på höst och vår brukar vi träffas i Hamburg, som är den plats som ligger geografiskt bäst till.

På dagordningen för nästa möte finns, bland annat följande frågor; *Konstruktion av roder.*

Vi kontrollmätning av båtar i samband med kappseglingar har man upptäckt att roder med betydligt tjockare blad under vattenytan har konstruerats. I reglerna talar man endast om minsta tillåtna tjocklek på rodret. Genom att öka rodrets tjocklek får man en större flytkraft i aktern. Detta kan ge båten högre fart i undanvind. Kan vi acceptera konstruktionen eller strider den mot grundtanken i regeln?

Den Tekniska kommitténs arbete har varit att försöka finna ut svaret. Vi får se vad dom har kommit fram till och om vi bör skärpa regeln.

Material i vissa delar;

Uppfinningsrikedomen bland seglare är stor. Man finner på andra typer av material för tillbehör och utrustning. Styrelsen skall ta ställning till om vilka material som kan accepteras i bland annat rorkulten. Frågorna som ställs är hur vi skall se på "moderna" material som komposit med mera. Vi måste snart välja väg, där vi antingen håller fast vid det tungt traditionella eller accepterar nytänkande som exempelvis aluminium till riggen.

Även olika sätt att fästa stag och vant vid masten har kommit på tapeten. En seglare i England har lyckats konstruera beslag, för festsättning av stag och vant, i komposit. Det blir lättare och starkare, men är det tillåtet?

Slutligen kommer styrelsen att diskutera modernisering av hemsidan och kommande platser för Guldpokal- och Sessanseglingarna.

ARNE OLSON
Ordförande NFIA

Bådebygger Thorkild Lind, Middelfart afgik ved døden den 21. maj – kun 5 måneder før, han ville være fyldt 80.

I folkebådsklassen blev Thorkild en legende, der vil blive husket i mange år fremover for de flotte Folkebåde, han fra 1950 og frem til begyndelsen af firserne byggede i Middelfart. Håndværket var enestående, og den dag i dag kan man gå rundt på bådpladsen og glæde sig over håndværket på både bygget af Th. Lind. Men måske var det alligevel hans design – formgivningen af alle detaljer, der gjorde Thorkild mest berømt.

Thorkild havde et fantastisk øje for design – han kunne lave formgivningen på ruffet og alle afrundinger som ingen anden, og sammen med en flot finish fremstod hans træbåde derfor som noget helt unikt.

Da vi midt i halvfjerdserne begyndte at bygge Folkebåde i glasfiber, var det derfor også helt naturligt at tage Thorkild med i arbejdet. Pluggen blev støbt over F-D-541 "Tibbe", der de første år havde tjent som Thorkild og

Jenny's privatbåd, og på det første glasfiberskrog byggede Thorkild indersektionen og hele dækoverbygningen op i træ, så LM glasfiber siden kunne støbe en form over det. Vi fik megen glæde af Thorkilds store erfaring.

Som menneske var Thorkild en meget mild og omgængelig person med en stilfærdig og rammende humor. I sit håndværk kunne han være temperamentsfuld – perfektionist som han var – men kunne – måske for ofte – tage sig tid til en hyggelig passiar, når vi besøgte ham på værftet. Thorkild var også en fremragende sejler, der med knusende ro kunne falde ud og gå gennem læen på en konkurrent. Jeg har haft glæde af at sejle mange kapsejladser sammen med Thorkild Lind – først med ham ved roret, og siden med skiftende fortegn.

Ære være hans minde!

ERIK ANDREASEN

BARN OMBORD

Vad gör den inbitne seglaren om familjen berikas med ett barn eller tre?

Seglar vidare förstås. Det gäller bara att välja högtrycken och att få in rätt känsla ombord från början – att det är kul det här med att segla!

Barn, denna gudomliga gåva som markerar livets utveckling. De är omväxlande som vädret. Solsken kan bytas till regn, åska och stormbyar. För att sedan spricka upp i

det saligaste av leenden och ivrig aktivitet.

Det lär finnas de som inte gillar barn. Visst, de är inte som vi andra vuxna. Jag menar stillsamma och disciplinerade(?), men de är väl rätt okej ändå. Även ombord!

Folkbåten är stor, men inte alltid i ruffen för en hel familj. Så länge barnen är små kan man ju alltid placera dem i en hängkoj i rufftaket. När barnen är lite större, så brukar de uppskatta att ha sina

föräldrar nära hela tiden. Och förpiken är ju som en hemlig grotta!

Du som seglar med barn. Kontakta gärna oss på tidningen så att vi kan skriva om hur ni har det ombord. Såväl i sol och regn, som i med- som motvind, eller i stiltje och storm.

Skriv gärna till
per@navigatordialog.se

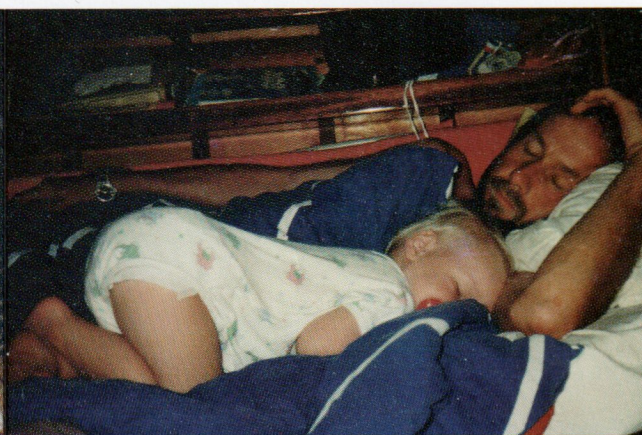

FOTO: GÖRAN ANDERSSON

FÖRBUNDSSTYRELSE

Ordförande:

ANDERS OLSEN
Stolp-Ekeby 11
186 95 Vallentuna
Tel: 08-512 30 323 (hem)
a_olsen@swipnet.se

Vice Ordförande:

SVANTE SVENSSON
Fiskaregatan 1
302 38 Halmstad
Tel: 035-13 35 14 (hem)
svante.r.svensson@telia.com

Kassör och medlemsregister:

GÖRAN SVENSSON
Heleneborgsgatan 44 tv
117 32 Stockholm
Tel: 08-669 32 82 (hem)
Mobil: 070-592 01 26
goran.svensson@folkbat.se

Sekreterare:

GUNNAR LINDQVIST
Karl Smeds Gränd 2
239 35 Skanör
Tel 040-47 22 52 (hem)
gunnar.lindqvist@tetrapak.com

Teknisk ansvarig och mätchef:

SÖREN BÄCKMAN
Montörsgatan 5
587 37 Linköping
Tel 013-15 16 63 (hem)
backmansoren@hotmail.com

Tävlingssekreterare:

DONALD BRATT
Sjöviksvägen 9
144 61 Rönninge
Tel 08-534 40 332 (hem)
donaldb@algonet.se

Övrig Ledamot:

KERSTIN BJÖRFJÄLL
Blankavägen 41
433 62 Sävedalen
Tel: 031-264428
parker@bredband.net

Redaktörer för Folkbåtsnytt:

GÖRAN SVENSSON
Se styrelse
PER HÖRBERG
per@navigatordialog.se
HANS MELCHERSSON

Ansvarig utgivare:

ANDERS OLSEN
Se styrelsen

KONTAKTPERSONER

Blekinge

PER-ARNE JOHANSSON
Erik Dahlbergsvägen 95
374 38 Karlshamn
Tel: 0454-311 62
paj@karlshamn.se

Halmstad

SVANTE SVENSSON
Se styrelsen

Ostkusten

GÖRAN SVENSSON
Se styrelsen

Västkusten

KERSTIN BJÖRFJÄLL
Se styrelsen

Vättern

SÖREN BÄCKMAN
Se styrelsen

Skåne

GUNNAR LINDQVIST
Se styrelsen
Bengt Larsson
bengt.a.larsson@sycon.se

Svenska Folkbåtsförbundet (SFF) är en ideell organisation som har till ändamål att tillvarata svenska folkbåtsseglares intressen i och utanför Sverige.

Förbundet är uppdelat i regionala Flottiljer, som skall verka lokalt för sina seglare. SFF är anslutet, dels som ett klassförbund till SSF – Svenska Seglarförbundet och dels till NFIA – Nordic Folkboat International Association, som är folkbåtsseglarnas internationella organ.